Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6817

2024 11 29

TARYBOS REKOMENDACIJA

2024 m. spalio 21 d.

dėl Prancūzijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos

(C/2024/6817)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ([2]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 ([3]), kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – Priemonė). Pagal Priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus Priemone padedama užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, visų pirma reformas ir investicijas, kuriomis siekiama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir didinti valstybių narių ekonomikų atsparumą. Ja taip pat padedama stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435 ([4]) (toliau – „REPowerEU“) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Prancūzija į nacionalinį

([1]) OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“. Komunikate išdėstyti devyni vieni kitus stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp tų veiksnių, kaip itin svarbūs politikos prioritetai reformų ir investicijų srityje siekiant įveikti dabartinius su našumu susijusius iššūkius ir didinti ilgalaikį Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencingumą, yra prieiga prie privačiojo kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai, taip pat veikianti bendroji rinka. 2024 m. vasario 14 d. Komisija paskelbė komunikatą pavadinimu „2024 m. metinė bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaita“. Tame komunikate išsamiai aptariami Europos bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai, analizuojant per metus įvykusius pokyčius, suskirstytus pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba pritarė 2024 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems prioritetams, kurie grindžiami keturiais konkurencingo tvarumo aspektais. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Prancūzija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija priėmė nuomonę dėl Prancūzijos 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([5]) (toliau – 2024 m. rekomendacija dėl euro zonos) priėmė 2024 m. balandžio 12 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2024 m. kovo 11 d.;

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji Sąjungos ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, iš dalies pakeistą Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97 ([6]) dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ir iš dalies pakeistą Tarybos direktyvą 2011/85/ES ([7]) dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms. Naujosios ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą reformomis bei investicijomis ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Naująja ekonomikos valdymo sistema taip pat skatinama nacionalinė atsakomybė ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui kartu su veiksmingesniu bei nuoseklesniu vykdymo užtikrinimu. Kiekviena valstybė narė turi pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų ([8]) planas turi atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams. Siekdama padėti tuos nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus parengti, 2024 m. birželio 21 d. Komisija paskelbė gaires dėl informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir savo metinėse pažangos ataskaitose. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 ir 36 straipsnius Komisija perdavė valstybėms narėms, kai taikytina, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją. Valstybės narės savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turi pateikti ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent konkreti valstybė narė ir Komisija susitaria šį terminą pratęsti pagrįstos

([5]) 2024 m. balandžio 12 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2024/2807, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka Sąjungos fondų pajamas, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

trukmės laikotarpiui. Vadovaudamosi savo nacionalinėmis teisinėmis sistemomis valstybės narės gali savo vidutinės trukmės laikotarpio planų projektus aptarti savo nacionaliniuose parlamentuose, gali paprašyti nepriklausomų fiskalinių institucijų pateikti nuomonę ir gali konsultuotis su socialiniais partneriais ir kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau evoliucionuoja atsižvelgiant į Priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. balandžio 28 d. Prancūzija pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Prancūzijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo ([9]); 2023 m. liepos 14 d. jis buvo iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“ ([10]). Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Prancūzija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. gegužės 2 d. Prancūzija pateikė savo 2024 m. nacionalinę reformų programą ir, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 ([11]) 4 straipsnio 1 dalį, savo 2024 m. stabilumo programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Prancūzijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. ataskaitą dėl Prancūzijos. Joje įvertinta pažanga, Prancūzijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Prancūzijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

(10) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Prancūzijos apžvalgą. 2024 m. balandžio mėn. paskelbtos pagrindinės Komisijos tarnybų to reglamento tikslais atlikto Prancūzijos makroekonominio pažeidžiamumo vertinimo išvados. 2024 m. birželio 19 d. Komisija padarė išvadą, kad Prancūzijoje nebėra makroekonominio disbalanso. Visų pirma politikos veiksmai padėjo sumažinti tarpvalstybinės svarbos pažeidžiamumą, susijusį su konkurencingumu mažo našumo augimo sąlygomis, bet pastangas reikia tęsti, o pažeidžiamumas, susijęs su didele valstybės skola, vis dar išlieka. Nuo 2021 m. kainų konkurencingumas vystėsi palankiai, iš dalies dėl mažesnės infliacijos nei šalyse prekybos partnerėse. Tačiau sąnaudų konkurencingumo rezultatai buvo ne tokie vienprasmiški, nes darbo našumą stabdė laikini veiksniai po COVID-19 krizės, įskaitant nuolatinį darbuotojų perteklių kai kuriuose svarbiuose sektoriuose, ir užimtumui didinti skirta politika. Dėl to pastaraisiais metais sparčiai augo užimtumas. Tikimasi, kad padedant planuojamoms investicijoms ir reformoms, kuriomis turėtų būti grindžiamas įsiskolinimo mažinimas, ateityje didės darbo našumas ir konkurencingumas. COVID-19 krizės metu privačiojo sektoriaus skola gerokai padidėjo, tačiau kartu padidėjo namų ūkių santaupų lygis, nuosavas kapitalas ir įmonių likvidumo atsargos, kuriais dabar ir naudojamasi. Nepaisant griežtesnių finansavimo sąlygų, kreditavimas įmonių investicijoms tebėra dinamiškas. Nuo 2021 m. atsigaunant BVP valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2023 m. šiek tiek sumažėjo iki kiek daugiau nei 110 %. Numatoma, kad 2024 m. jis išliks iš

([9]) Dok. ST 10162/21 INIT ir ST 10162/21 ADD 1.

([10]) 2023 m. liepos 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Prancūzijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 11150/23 INIT ir ST 11150/23 ADD 1).

([11]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

esmės stabilus, tačiau 2025 m. vėl padidės, nes valdžios sektoriaus deficitas tebebus didelis, jei politika nesikeis. Politinis atsakas į nustatytą pažeidžiamumą, susijusį su konkurencingumu mažo našumo augimo sąlygomis, iš esmės buvo tinkamas ir turėtų palaikyti našumo augimą ateinančiais metais, tačiau reikia ir toliau dėti pastangas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas padės toliau spręsti konkurencingumo problemas, kartu didinant našumo augimą. Nors imtasi politikos veiksmų viešiesiems finansams stiprinti, akivaizdu, kad didelei valstybės skolai sumažinti reikia dėti daugiau pastangų. Reformuotas Stabilumo ir augimo paktas, įskaitant perviršinio deficito procedūros taikymą, yra tinkamas ir patikimas priežiūros mechanizmas fiskalinio tvarumo rizikai mažinti;

(11) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Prancūzijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 4,8 % BVP 2022 m. iki 5,5 % 2023 m. ([12]), o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 111,9 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 110,6 % 2023 m. pabaigoje. Kaip paskelbta 2023 m. kovo 8 d. Komisijos komunikate „2024 m. fiskalinės politikos gairės“, Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, imasi veiksmų, kad pradėtų deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Tame pranešime aptarta Prancūzijos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2023 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad, atsižvelgdama į šį vertinimą ir apsvarsčiusi Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę, parengtą pagal Sutarties 126 straipsnio 4 dalį, 2024 m. liepos mėn. Komisija ketina siūlyti pradėti perviršinio deficito procedūrą dėl Prancūzijos ir pasiūlyti Tarybai priimti sprendimą pagal Sutarties 126 straipsnio 6 dalį, kuriuo nustatoma, kad Prancūzijoje yra susidaręs perviršinis deficitas;

(12) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo ([13]) Prancūzijai 2023 m. užtikrinti apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribojant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimą, kad jis neviršytų vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimo ([14]), atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Be to, Prancūzijai rekomenduota būti pasirengusiai pritaikyti dabartines išlaidas prie kintančios situacijos. Prancūzijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos įverčiais, 2023 m. fiskalinė politikos kryptis ([15]) buvo stabdomoji (jos poveikis – 0,5 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,3 % BVP; šis augimas atitiko 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendaciją. Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 0,4 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 4,1 % BVP, t. y. 0,1 procentinio punkto daugiau, palyginti su 2022 m. Prancūzija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Ji finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir energetinį saugumą, pvz., atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio sprendimų kūrimą ir pramoninį diegimą, tvarių žemės ūkio sistemų inovacijų projektus, medžiagų perdirbimą, novatoriškus pastatus, skaitmenizaciją ir judumo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, taip pat investicijas į šiluminę pastatų renovaciją. Viešosios investicijos iš dalies finansuojamos Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;

(13) 2024 m. stabilumo programoje teigiama, kad pagal makroekonominį scenarijų, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 1,0 % 2024 m. ir 1,4 % 2025 m., o infliacija pagal vartotojų kainų indeksą (VKI) bus 2,5 % 2024 m. ir 1,7 % 2025 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 5,1 % BVP 2024 m. ir 4,1 % BVP 2025 m., o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 112,3 %, o iki 2025 m. pabaigos – iki 113,1 %. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui sumažės iki 3,6 % BVP 2026 m. ir 2,9 % 2027 m. Todėl planuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus

([12]) Deficito padidėjimą 2023 m. daugiausia lėmė didelis pajamų trūkumas ir, kiek mažiau, silpnesnis, nei tikėtasi, augimas.
([13]) 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl Prancūzijos 2022 m. nacionalinės reformų programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 79).
([14]) Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Prancūzijos vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas nominaliąja verte bus 6,4 %.
([15]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek Sąjungos biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas. Neigiamas rodiklio ženklas rodo skatinamąją fiskalinę politiką, o teigiamas rodiklio ženklas rodo stabdomąją fiskalinę politiką.

balansas taps mažesnis nei Sutartyje nustatyta 3 % BVP pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu laipsniškai mažės iki 112,9 % 2026 m. ir 112,0 % 2027 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 0,7 % 2024 m. ir 1,3 % 2025 m., o infliacija pagal suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI) bus 2,5 % 2024 m. ir 2,0 % 2025 m.;

(15) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 5,3 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 112,4 %. Deficito sumažėjimas 2024 m. daugiausia atspindi daugumos neatidėliotinų su energetika susijusių priemonių panaikinimą ir vasario mėn. patvirtintą 0,3 % BVP išlaidų sumažinimą, kurį iš dalies atsveria prognozuojamas valstybės skolos palūkanų mokėjimų padidėjimas iki maždaug 2,0 % BVP, kurį paskatino didesnės palūkanų normos už naujas emisijas. Be to, į prognozę taip pat įtrauktas išimtinio mokesčio energijos gamintojams ir su energija susijusiam išimtiniam finansiniam pelnui poveikis, sudarantis 0,1 % BVP. Skolos santykio su BVP padidėjimas 2024 m. daugiausia atspindi didelio pirminio deficito ir didėjančių palūkanų mokėjimų poveikį, o skolą mažinantis poveikis dėl nominaliojo augimo būtų nuosaikesnis nei pastaraisiais metais. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinės politikos kryptis bus stabdomoji ir toks jos poveikis sudarys 1,1 % BVP;

(16) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m., tikėtina, bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,2 % BVP, palyginti su 0,2 % BVP 2023 m. Išlaidas finansuojant Priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Prancūzijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

(17) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo ([16]), kad Prancūzija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų ([17]) nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 2,3 %. Valstybės narės paragintos, vykdant savo 2023 m. biudžetus ir rengiant savo 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Prancūzijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 1,8 % ([18]), t. y. jų augimas bus mažesnis už rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją;

(18) be to, Taryba rekomendavo, kad Prancūzija imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, o su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Taryba taip pat rekomendavo, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, Prancūzija turėtų užtikrinti, kad tokiomis paramos priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje įvertinta, kad neatidėliotinų energijos paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos ([19]) 2023 m. sudarys 0,9 % BVP, ir numatoma, kad 2024 m. jos sudarys 0,2 %, o 2025 m. – 0,0 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad 2024 m. tebegalios reguliuojamoms elektros energijos kainoms taikoma viršutinė riba, įgyvendinama pasitelkus vidaus mokesčio, taikomo galutiniam elektros energijos suvartojimui (TICFE), sumažinimą ir tiesiogines subsidijas elektros energijos tiekėjams kompensuoti. Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,6 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos ([20]) fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės stabdomąjį 1,0 % BVP poveikį. Neatidėliotinos energijos paramos priemonės buvo laipsniškai

([16]) 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl 2023 m. Prancūzijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Prancūzijos stabilumo programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 86).

([17]) Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

([18]) Taip atsižvelgiama į vienkartines 0,0 % BVP priemones 2024 m. ir į - 0,1 % BVP priemones 2023 m., susijusias su Teismo sprendimais.

([19]) Šis skaičius rodo metines tų priemonių biudžeto išlaidas, įskaitant pajamas ir išlaidas, ir, kai taikytina, atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

([20]) Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

panaikintos 2023 ir 2024 m. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją; Be to, numatoma visas su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Tai taip pat atitinka Tarybos rekomendaciją;

(19) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Prancūzija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos išliks nepakitusios – 4,1 % BVP. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš Sąjungos fondų gautomis pajamomis, įskaitant Priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų išlikti nepakitusios – 0,4 % BVP;

(20) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant prielaidą, kad politika nesikeis, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 5,0 % BVP. Deficito sumažėjimas 2025 m., jei politika nesikeis, daugiausia atspindi numatomą augimo atsigavimą. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos turėtų padidėti iki 113,8 %. Skolos santykio su BVP padidėjimą daugiausia lemia didelis pirminis deficitas ir kylančios palūkanos;

(21) Prancūzijoje yra daug mokesčių išlaidų ir jos yra didelė našta biudžetui. 2023 m. biudžeto įstatyme apskaičiuota, kad 2022 m. dėl 465 išvardytų išimčių ir lengvatų biudžeto išlaidos sudarė 88 mlrd. EUR (3,3 % BVP), neįskaitant mokesčių kredito užimtumui ir konkurencingumui skatinti (pranc. *crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE), kuris buvo atšauktas 2019 m., poveikio. Didžiausios mokesčių išlaidos 2023 m. biudžeto įstatyme buvo, visų pirma, mokesčių kreditas moksliniams tyrimams (pranc. *crédit d'impôt recherche*, apie 7 mlrd. EUR), mokesčių kreditas dirbantiesiems namie (pranc. *crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 mlrd. EUR), 10 % mokesčių nuolaida senatvės pensijoms (pranc. *abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 mlrd. EUR) ir 10 % tarifas modernizavimo, transformavimo, renovacijos ir priežiūros darbams (pranc. *taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 mlrd. EUR). Nuo 2013 m., nepaisant daugybės bandymų kontroliuoti mokesčių išlaidų sąnaudas ir išimčių ir lengvatų skaičių, realiąja verte jų padaugėjo daugiau kaip 16 %. Nors mokesčių išlaidos gali būti pagrįstos ekonominės ar socialinės politikos tikslais, jos nebūtinai yra ekonomiškai efektyviausia priemonė ir kai kuriais atvejais gali sukelti didelius ekonominius iškraipymus. Kaip nurodė Prancūzijos Audito Rūmai, dėl mokesčių išlaidų mažėja Prancūzijos mokesčių sistemos veiksmingumas ir skaidrumas, sukuriamas didelis sudėtingumas ir apskritai dėl atskirų sprendimų iškraipymo prarandamas paskirstymo efektyvumas. 2023 m. lapkričio mėn. priimtame 2023–2027 m. daugiamečio viešųjų finansų programavimo įstatyme nustatytos konkrečios nuostatos, kuriomis siekiama apriboti mokesčių išlaidų poveikį biudžetui, kontroliuoti šimčių ir lengvatų skaičių ir padidinti jų veiksmingumą, kartu siekiant padidinti bendravimo su Parlamentu skaidrumą vykdant metinę biudžeto sudarymo procedūrą. Tačiau bandymai tai padaryti praeityje nebuvo labai sėkmingi ir nesumažino mokesčių sudėtingumo ir biudžeto išlaidų, susijusių su mokesčių išlaidomis. Kadangi mokesčių išlaidos dėl savo pobūdžio nepatenka į nustatytų išlaidų biudžeto kontrolės priemonių taikymo sritį, joms suvaldyti reikėtų panašaus lygio stebėsenos, kuri papildytų pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą vyriausybės inicijuotą išlaidų peržiūrą;

(22) 2023 m. Prancūzijos viešosios išlaidos, sudarančios 57,3 % BVP, tebėra gerokai didesnės už Sąjungos vidurkį. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje panašus atotrūkis numatomas 2024 ir 2025 m. Taigi, fiskaliniam konsolidavimui Prancūzijoje reikia imtis ryžtingų veiksmų viešųjų išlaidų srityje. Naujasis išlaidų peržiūros mechanizmas, priimtas 2023 m. biudžeto įstatymu atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, gali paremti tokį konsolidavimą ir valstybės skolos mažinimą. Pagrindinis to naujo mechanizmo tikslas – reguliariai vertinti viešąsias išlaidas, siekiant nustatyti veiksmingiausias išlaidas, skatinančias augimą, socialinę įtrauktį ir žaliąją bei skaitmeninę pertvarkas, kartu mažinant tas išlaidas, kurios pasirodo esančios neveiksmingos. Pirmoji ataskaita su konkrečiais pasiūlymais Parlamentui buvo pateikta 2023 m. liepos mėn. Tačiau 2024 m. biudžeto įstatyme perkėlimas į konkrečias ir kiekybines taupymo priemones atrodo ribotas. Ateityje fiskalinio konsolidavimo tikslais būtų naudinga reguliariai integruoti po išlaidų peržiūros nustatytus kiekybinius taupymo tikslus į būsimą metinį ir daugiametį biudžeto planavimą;

(23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Tos reformos ir investicijos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Prancūzijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu sparčiai vykdyti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Prancūzija tęstų reformų ir investicijų įgyvendinimą. Kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir

atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(24) per sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([21]) 18 straipsnį, Prancūzija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, remiamą Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+), Sanglaudos fondo ir Teisingos pertvarkos fondo (toliau – TPF) lėšomis, atsižvelgdama, be kita ko, į 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius ir į nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą. Ta peržiūra yra Sąjungos finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Nors Prancūzija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politikos programas ir Europos socialinių teisių ramstį, vis dar yra spręstinų uždavinių. 2023 m. Prancūzijoje užfiksuotas nuosaikus augimas visoje šalyje, nors tarp regionų išliko didelių skirtumų, o kai kuriuose iš jų matomas ilgalaikis vangus augimas. Esama didelių plėtros skirtumų tarp atokiausių regionų ir didmiesčių, taip pat tarp miesto ir ne miesto vietovių. Labai svarbu sanglaudos politikos programas įgyvendinti sparčiau. Programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Ypač svarbu toliau remti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklą regionų lygmeniu, visų pirma skatinant regionines inovacijų ekosistemas, strateginius įgūdžius ir pritraukiant talentus. Ypatingą dėmesį taip pat reikia skirti poreikiui didinti įmonių, ypač plėtros sunkumų patiriančiuose regionuose, skaitmeninimo ir inovacijų pajėgumus. Tebėra labai svarbūs prioritetai, kuriais prisidedama prie žaliosios pertvarkos, visų pirma atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba, pažangiųjų energetikos sistemų ir energijos vartojimo efektyvumo priemonių kūrimas bei prisitaikymas prie klimato kaitos. Atokiausiuose regionuose labai svarbus išlieka geriamojo vandens tiekimas, nuotekų valymas ir komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas. Ir toliau svarbu aktyviai įtraukti nepalankioje padėtyje esančias grupes, kaip antai migrantų kilmės asmenis ir asmenis su negalia, taip pat daryti tikslingas investicijas į kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius ir ypatingą dėmesį skiriant nepalankioje padėtyje esančios grupėms. Taip pat labai svarbu toliau taikyti kovos su skurdu ir socialinės įtraukties priemones, ypatingą dėmesį skiriant vaikams, galimybėms gauti būstą ir iškeldinimo iš būsto prevencijai. Prancūzija taip pat galėtų naudotis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795 ([22]) sukurta Europos strateginių technologijų platforma, kad paremtų pramonės transformaciją; Prancūzijai ypač reikėtų toliau plėtoti reikiamus įgūdžius, technologijas ir infrastruktūrą ir skatinti dalyvavimą naujose strateginėse vertės grandinėse (nulinio balanso pramonės, svarbiausių žaliavų, energijai imlių pramonės sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo);

(25) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais Sąjungos fondais, Prancūzijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su įgūdžių trūkumu, nelygybe švietimo sistemoje ir švietimo rezultatų prastėjimu, mokytojų darbo sąlygomis ir mokymu, taip pat uždavinių, susijusių su verslo aplinka, moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis bei žaliąja pertvarka. Tų uždavinių sprendimas padėtų gerinti darbuotojų įgūdžius ir mokymosi rezultatus bei didinti darbo našumą. Be to, tai taip pat galėtų padidinti Prancūzijos įmonių efektyvumą, o tai savo ruožtu padidintų Prancūzijos ekonomikos konkurencingumą. Tolesnis konkurencingumo ir darbo našumo didinimas taip pat prisidėtų prie viešųjų finansų tvarumo;

(26) kvalifikuotų darbuotojų trūkumas yra viena iš pagrindinių įdarbinimo kliūčių. 2022 m. tai buvo ypač pasakytina apie pramonę, informacinių ir ryšių technologijų (IRT) ir sveikatos sektorius, taip pat profesijas, kurioms reikia žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių. Be to, 45 % Prancūzijos mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) (palyginti su 38 % Sąjungoje) nurodė, kad labai sunku rasti tinkamų įgūdžių turinčių darbuotojų. 83 % Prancūzijos įmonių (palyginti su 81 % Sąjungoje) darbo jėgos ir įgūdžių trūkumą nurodo kaip vieną iš pagrindinių kliūčių investicijoms. Be to, tinkamų įgūdžių trūkumas kliudo investicijoms į pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Nepaisant investicijų į darbuotojų kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, kurios taip pat remiamos pagal Priemonę, sunkumų tebėra, visų pirma bandant pasiekti žemos kvalifikacijos darbuotojus ([23]) ir surenkant norinčius lankyti prioritetiniams sektoriams skirtus mokymus. Ankstesnių ir pastarojo meto investicijų, kaip antai Investicijų

([21]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([22]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([23]) Asmenys, turintys ne aukštesnį kaip pagrindinį išsilavinimą (t. y. ISCED 0-2).

į įgūdžius plano (pranc. *plan d'investissement dans les compétences*), vertinime pabrėžiama, kad tik 25 % mokymų yra susiję su prioritetiniu sektoriumi ir tik 20 % mokymų skirti profesijoms, kuriose jaučiamas įgūdžių trūkumas. Be to, 2022 m. tik apie 25 % žemos kvalifikacijos suaugusiųjų dalyvavo mokymuose. Priemonių, kuriomis remiamas kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas, veiksmingumas gali nukentėti dėl prastėjančių švietimo sistemos rezultatų, nes pagrindiniai įgūdžiai sudaro pagrindą tolesniam mokymuisi. Nors Investicijų į įgūdžius planas buvo atnaujintas iki 2027 m., jam skirtų priemonių sumažėjo;

(27) nepaisant didelių viešųjų išlaidų švietimui, Prancūzijos švietimo sistemos rezultatai pastaruoju metu gerokai suprastėjo, o prie to dar labiau prisideda stiprus mokinių socialinės ir ekonominės padėties poveikis. Remiantis 2022 m. Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) tyrimu, prastai matematikos besimokančių penkiolikmečių Prancūzijoje buvo 28,8 % (palyginti su 29,5 % Sąjungoje), prastai skaitančių – 26,9 % (palyginti su 26,2 % Sąjungoje) ir prastai gamtos mokslų besimokančių – 23,8 % (palyginti su 24,2 % Sąjungoje). Šie rezultatai panašūs į Sąjungos vidurkį, kuris taip pat labai pablogėjo. Nuo 2018 m. gerokai padidėjo visų šių trijų dalykų prastai besimokančiųjų dalis. Tuo pat metu labai sumažėjo geriausių rezultatų pasiekusių mokinių dalis, ypač matematikos ir skaitymo srityse. Pagrindinių įgūdžių suprastėjimas dar labiau pastebimas tarp palankių sąlygų neturinčių penkiolikmečių, įskaitant migrantų kilmės moksleivius, kuriems kyla dvigubai didesnė rizika, kad jų mokymosi rezultatai bus prastesni nei šalyje gimusių bendraamžių, kurių tėvai gimę šioje šalyje. Būtina gerinti moksleivių pagrindinių įgūdžių rezultatus, pradedant ankstyvame amžiuje. Bendros išlaidos pradiniam ugdymui Prancūzijoje yra šiek tiek mažesnės nei vidutiniškai EBPO. Pastaraisiais metais buvo įgyvendintos kelios priemonės nelygybei mokyklose mažinti, pavyzdžiui, perpus sumažintas klasių dydis prioritetinėse švietimo zonose. Nors pirmieji vertinimai rodo teigiamą priemonės poveikį mokymosi rezultatams, 70 % palankių sąlygų neturinčių mokinių, gyvenančių ne prioritetinėse zonose, ja nepasinaudoja. 2023 m. Švietimo ministerija skatino didesnę socialinę įvairovę mokyklose, nustatydama neprivalomą tikslą iki 2027 m. 20 % sumažinti socialinę segregaciją valstybinėse mokyklose ir pasirašydama susitarimo memorandumą su privačiomis mokyklomis. Be to, 2023 m. rugsėjo mėn. priimta priemonė, pagal kurią įvesta savaitinė diferencijuoto prancūzų ir matematikos mokymo valanda visiems mokiniams, galėtų sustiprinti pagrindinius įgūdžius. Tačiau tų priemonių poveikio mokymosi rezultatams dar reikia sulaukti ir tada atlikti tolesnius vertinimus. Išteklių ir metodų pritaikymas prie vietos aplinkybių ir studentų poreikių galėtų padėti toliau gerinti švietimo sistemos rezultatus ir teisingumą;

(28) nors 2023 m. mokytojų darbo užmokestis padidėjo, profesijos patrauklumas vis dar kelia nerimą, o mokytojų trūkumas daro neigiamą poveikį švietimo rezultatams. Vienam mokytojui tenkančio mokinių skaičiaus rodiklis Prancūzijoje yra vienas didžiausių Sąjungoje. Be to, didėjanti priklausomybė nuo laikinųjų mokytojų, turinčių žemesnį kvalifikacijos ir patirties lygį ir mažiau galimybių tobulintis nei nuolatiniai mokytojai, gali turėti įtakos mokymo kokybei. Imtasi veiksmų mokymo sąlygoms gerinti, įskaitant pradinių mokyklų mokytojų rengimo prancūzų kalbos ir matematikos srityje stiprinimą. Vis dėlto dar yra galimybių toliau plėtoti tas priemones, visų pirma geriau suderinant pradinį ir tęstinį mokymą su kintančiais visų mokinių poreikiais ir suteikiant mokytojams ir mokykloms daugiau savarankiškumo. Visų pirma, nors EBPO ataskaita rodo, kad mokykloms suteikus aukšto lygio autonomiją galima gauti teigiamą poveikį mokinių rezultatams (kai kartu prisiimama ir atskaitomybė), Prancūzijos Audito Rūmai įspėja, kad praktiškai mokyklų vadovai turi mažai galimybių prisitaikyti prie mokinių poreikių ir vietos aplinkybių;

(29) nepaisant kelių administracinio supaprastinimo reformų, Prancūzijos įmonės vis dar mano, kad administracinė našta yra didelė, o tai daro neigiamą poveikį inovacijoms ir našumui. 2022 m. apklausos duomenimis, 49 % įmonių mano, kad administracinių procedūrų sudėtingumas yra „labai rimta problema“ (tai vienas didžiausių rodiklių Sąjungoje, gerokai viršijantis Sąjungos vidurkį – 33 %). Prancūzijos vertinimu, pernelyg daug taisyklių įmonėms atsieina bent 3 % BVP per metus. Atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų pasiūlymus mažinti administracinę naštą, pirmenybė galėtų būti teikiama dokumentų, kuriuos reikia pateikti, skaičiaus mažinimui (principas „pasakyk tik vieną kartą“), apibendrinant procedūrų skaitmeninimą, kartu išlaikant tiesioginį kontaktą su administracija. Pirmenybė taip pat galėtų būti teikiama leidimų išdavimo tvarkos pakeitimui paprastomis atitikties taikomoms sąlygoms deklaracijomis, o jautresniems sektoriams – leidimų išdavimo supaprastinimui sutrumpinant sprendimų priėmimo laiką ir taikant tylaus pritarimo procedūrą, jei ji dar netaikoma;

(30) Prancūzija skiria didelį viešąjį finansavimą įmonių MTP ir inovacijoms remti. Palyginti su kitomis valstybėmis narėmis, jos skiriama BVP dalis verslo MTP remti yra viena didžiausių (2021 m. – 0,45 % BVP) ([24]). Vis tik įmonių MTP stagnuoja ir nesiekia Sąjungos vidurkio (1,43 % BVP 2022 m.). 2023 m. EIB investicijų tyrimo duomenimis, tik 30 % Prancūzijos įmonių (99,8 % iš jų yra MVĮ) investavo į naujų produktų, procesų ir paslaugų kūrimą. Tai yra vienas žemiausių rodiklių Sąjungoje. Stagnuojant su akademinės bendruomenės ir verslo bendradarbiavimu susijusiems rodikliams ([25]) ir mažėjant akademinės karjeros patrauklumui, tikimasi, kad Mokslinių tyrimų programavimo įstatymu ir kitomis paskelbtomis priemonėmis, iš kurių kai kurios įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, bus padidintas mokslinių tyrimų sistemos veiksmingumas stiprinant mokslo ir ekonomikos ryšį ir didinant karjeros mokslinių tyrimų srityje patrauklumą. Vis dėlto šių priemonių poveikiui pasireikšti prireiks laiko, o tada jis atsispindės rodikliuose. Moksliniams tyrimams taikomas brangiai kainuojantis mokesčių kreditas, nors vertinimai atskleidė didelių jo trūkumų. 2021 m. Nacionalinės inovacijų politikos vertinimo komisijos (pranc. *Commission nationale d'évaluation des politiques d'innovation*) atliktas vertinimas parodė, kad ši schema neturėjo reikšmingo poveikio didesnėms įmonėms, nors parama buvo daugiausia skirta joms. Todėl tą MTP schemą reikia taikyti tikslingiau, kad būtų padidinti MTP rezultatai, kartu suvaldant jos sąnaudas. Kitos inovacijų rėmimo priemonės yra daug mažesnės, tačiau labiau orientuotos į MVĮ. Jos visų pirma apima inovacijų mokesčių kreditą ir jaunų novatoriškų įmonių (pranc. *Jeunes Entreprises Innovantes*) statusą, kuris teikia socialinę ir fiskalinę naudą startuoliams, atitinkantiems konkrečius MTP intensyvumo ir augimo kriterijus;

(31) Prancūzijos energijos rūšių derinyje iškastinio kuro dalis 2022 m. šiek tiek padidėjo, o atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis buvo maža – 14,6 %. Be to, Prancūzija anaiptol nepasiekė savo 2020 m. Sąjungos tikslo dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Nepaisant to, kad gerokai padidėjus saulės energijos gamybai 2022 m. išaugo atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių įrengtoji galia, siekdama 2030 m. tikslų Prancūzija atsilieka atsinaujinančiųjų išteklių energijos, ypač elektros energijos gamybos, diegimo srityje. Tokiomis aplinkybėmis, kai paskelbtų papildomų atominių elektrinių statybai prireiks laiko, o elektrifikavimo poreikiai turėtų sparčiai didėti, greitas atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas padėtų užtikrinti Prancūzijos energetinį saugumą ir kartu sumažintų jos priklausomybę nuo iškastinio kuro. 2023 m. kovo mėn. Prancūzija priėmė įstatymą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos spartinimo, pagal kurį savivaldybės per tam tikrą laiką turi nustatyti spartesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos zonas. Ją reikėtų kuo greičiau įgyvendinti. Tačiau iki 2024 m. balandžio mėn. vidurio tas zonas buvo nustačiusios mažiau nei 20 % savivaldybių. Be to, viename iš įgyvendinimo aktų dar turi būti nustatyti regioninio daugiamečio energetikos plano (pranc. *programmation pluriannuelle de l'énergie*), kuris dar nepaskelbtas, tikslai. Taip pat dar reikia supaprastinti prisijungimo prie skirstomojo tinklo procedūras gaminantiems vartotojams. Siekiant integruoti didesnius atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekius ir užtikrinti tiekimo saugumą, reikalingos tolesnės investicijos į elektros tinklus ir lankstumo sprendimus, pavyzdžiui, dėl energijos kaupimo;

(32) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų 2024 m. rekomendacijai dėl euro zonos įgyvendinti. Prancūzijai skirtos 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą rekomendacijas, išdėstytas 2024 m. rekomendacijoje dėl euro zonos,

REKOMENDUOJA Prancūzijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų, *inter alia*, vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skolą pradėti patikimai mažinti, o valdžios sektoriaus deficitą sumažinti siekiant Sutartyje nustatyto 3 % BVP pamatinės vertės lygio. Sumažinti mokesčių sistemos sudėtingumą tikslingiau panaudojant mokesčių išlaidas, panaikinant mažiausiai veiksmingas išimtis ir lengvatas ir apribojant jų bendrą poveikį biudžetui. Toliau dėti pastangas gerinti biudžeto priemonių kokybę, be kita ko, nustatant kiekybinius išlaidų mažinimo tikslus planuojant biudžetą pagal nustatytą išlaidų peržiūrų sistemą.

([24]) Remiantis Komisijos įverčiais, paramą sudaro 0,28 % BVP dydžio mokesčių paskatos (EBPO duomenys, paskutinį kartą atnaujinti 2024 m. balandžio mėn.) ir 0,16 % BVP dydžio tiesioginė parama (teikiant dotacijas ir kt.) (Eurostato duomenys, paskutinį kartą atnaujinti 2024 m. kovo 17 d.).

([25]) T. y. bendros viešojo ir privačiojo sektorių mokslinės publikacijos kaip visų publikacijų % dalis; viešosios išlaidos, skirtos įmonių (nacionalinių) finansuojamai MTP veiklai, kaip BVP % dalis ir viešosios išlaidos, skirtos įmonių (nacionalinių) finansuojamai MTP veiklai, kaip visų MTP veiklai skirtų viešųjų išlaidų % dalis.

2. Toliau sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant tų programų laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Toliau spręsti įgūdžių trūkumo, be kita ko, žaliajai pertvarkai svarbių profesijų srityje, problemą ir skatinti dalyvavimą mokymuose, visų pirma žemos kvalifikacijos darbuotojų. Gerinti švietimo sistemos rezultatus ir teisingumą. Stiprinti mokytojo profesiją, be kita ko, gerinant mokytojų darbo sąlygas ir mokymą.

4. Gerinti verslo aplinką mažinant administracinę naštą. Skatinti verslo MTP intensyvumą, be kita ko, tikslingiau taikant viešosios paramos schemas. Paspartinti energetikos pertvarką greičiau diegiant atsinaujinančiųjų išteklių energiją, be kita ko, priimant antrinės teisės aktus, kuriant paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas ir skatinant energijos kaupimo technologijas.

Priimta Liuksemburge 2024 m. spalio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

NAGY I.